

Her bir insan taleyi ile birgə doğulur. Bəziləri taleyi ile razılaşır, beziləri isə taleyini dəyişdirmək üçün cəhdler edir. 70 yaşı tamam olan Əməkdar jurnalist, "Yeni Təfəkkür" qəzetiñin baş redaktoru Şəmsiyyə Kərimova Tanrıñın bəxş etdiyi alın yazısı ile barışan, arzularının ardınca qanadlanan, həyatının ən ağır məqamlarında belə pozitivliyini itirmeyən bir qələm adamı, vətəndaş kimi tanınır.

70 illiyi münasibətələ Şəmsiyyə Kərimovadan götürdümüz müsahibədə onun ömür yoluna boylandıq...

- Uşaqlığımın çoxu palçıqdan divarları, torpaq döşəməsi olan bir evdə keçib. Hər səhər Günəş o kiçik pencerədən içəri süzüləndə, anamın samovarının səsine oyanırdı. O səs mənə həm rahatlıq verə, həm də günün başlanğıcı olduğunu bildiridə...

Uşaqlıq arzularımı soruşur-sən. Uşaqlıqda her birimizin xəyalları olur. Həmin xəyalların qanadında uzaqlara uçursan...

- Jurnalist olmaq da uşaq-lıq xəyalınız idir?

- Cox qəribədir ki, gah cərah olmaq isteyirdim, gah həkim, gah mühəndis, gah jurnalist.

Doğuldugum Tovuz rayonunda uşaq cərrahı vardı, ona Rəfail doxtur deyirdilər. O, rayonumuzda yaxşı cərrah kimi ad çıxarmışdı, ətraf rayonlardan onun yanına gelirdilər. Mən de onun kimi cərrah olmaq isteyirdim. Sonra təsadüf neticəsində fikrimi dəyişdim. O vaxt bütün evlərde qəzet və jurnallara abunə olurdular. Anam "Azerbaycan qadını" jurnalı alırdı. Bir dəfə o jurnalda bir hakim qadın haqda yazı oxudum. Dəqiq yadimdadır, haqqında bəhs olunan hakim qadının adı Şakalad, familyası Məmmədova idi. Adı da, peşəsi də mənə maraqlı gəlmişdi. Onun Qazax Rayon Məhkəməsinin hakimi olduğunu öyrəndim. Gecə-gündüz bu xanımı gözlerimin karşısındı canlandırdırdım. İçimdə onu görmək hissi baş qaldırmışdı...

- Görüşə bildinizmi hakim xanımla?

- Bəli. Şakalad xanımı görmək istəyi o qədər güclü idı ki, bir gün məktəbdən çıxandan sonra avtobusa minibüs düz Qazaxa getdim. Soruşa-soruşa gəlib məhkəmənin binasını tapdim. Qapının üstünə böyük hərflər yazılmışdı: Hakim Şakalad Məmmədova. Onun kabine-tinə keçdim, kresləda yaraşıqlı bir xanım oturmuşdu. Cox səmimi qarşılıdə mən. Ona gəlişimin məqsədini dedim. Mənə hakim olmaq bərədə tövsiyələr verdi və əsas onu dedi ki, dər-

slərini yaxşı oxumalısan, universitə qəbul imtahanlarında yüksək qiymət alsan, hüquq fakültəsinə daxil ola bilərsən. Sonra onun icazəsi ilə bir neçə dəfə gedib apardığı məhkəmə iclaslarını izledim...

- Sonra ne baş verdi ki, həkim olmaq arzunuzdan əl çəkdiniz?

- O vaxt elima bir kitab keçmişdi, Çingiz Fərəcovun "Mil düzündən Sevil keçdi..." kitabı. Sevil Qaziyeva Azərbaycanda ilk sürücü-məxanik qız idi. Kitabda onun qəhrəmanlığı, pambıqıyan maşında faciəli ölümü barədə yazılırdı. O kitabı oxuyandan sonra qərara geldim ki, mən mütələq məxanizator olacağam. Təsəvvür edin, bu peşəyə o qədər vurulmuşdum ki, artıq universitet də görzündə deyildi.

- Aileniz razı olardımı ki, siz məxanizator olasınız?

- Bu istəyimi anama deyəndə anam daş atdı, başını tutdu. Dedi ki, dünya dağlısa da səni qoymaram gedib məxanizator olasın. Get universitetə sənədləri ver... Gecə-gündüz ağlayırdım, anama yalvarırdım ki, məni burax, gedib bu peşəni öyrənəm.

Atam özü məxanizator idi deyə, hiss edirdim ki, mənim bu peşəyə getməyim onun ürəyindəndir.

Bir gün anamın yanında diz çökdüm, ayaqlarını qucaqlayıb yalvardım, dedim sənə söz verirəm, gedim ikicə il işləyim, həvəsimi alım, qaydırıb mütələq universitetə gedəcəm. Anam gördü ki, məni fikrimdən daşındırmaq mümkün deyil, könülsüz razı oldu. Amma dedi ki, bax, söz verdin, iki ilən sonra universitetə gedəcəksən... Dədim söz verirəm, mütələq jurnalistikanı davam etdirəcəyəm.

- Demək, hələ məktəb illərindən yarızmışsınız. İlk yarınız yadınızda necə qalıb?

- Dediym ki, arzularım, xəyallarım tez-tez dəyişirdi, amma bir şey dəyişməz qalırdı: yazmaq həvəsi.

O vaxt rayonumuzda "Həqiqət" qəzeti çıxdı, bu qəzətə abunə idik. Hər sayını alırdıq, gördük, şahidi olduğunu yaxşı işləri yazıb o qəzətə gondə-

rirdim. Kiçik yazılarım rayon qəzetiində çap olunduqca həvəsim daha da artırdı.

Bir yazımı heç unutmuram, məktəbimizin həyətində, daha doğrusu, idman meydançasına yaxın yerde bir topa zibil yiğilmişdi. Məktəbin direktoru neçə yerə zəng etmişdə, gəlib onu yiğib aparan yox idi. Mən bir gün həmin neqativ hali yazıb rayon qəzetiñə verdim. Qəzetiñ şöbə müdürü məktəbə gəldi, həmin zibil topasını gözü ilə gördü və mənim tənqidini yazımı dərc etdilər. Yazı çıxandan sonra aidiyyəti təşkilatlar gəlib həmin zibil topasını yiğisidildər. Onda məktəbimizin direktoru Qızxanım Səfərova mənə bağırına basdı, öpdü və təşəkkür etdi, dedi ki, bizim edə bilmədiyimiz sənin kiçik bir yazınla həll olundu...

Bax, o vaxt mətbuatdan həmçinin dərəcədən, mətbuatın nüfuzu, gücü vardı. Əger belə olmasayı kiçik bir məktəbli qızın yazısının izi ilə gəlib yerindəcə yoxlayıb yazını dərc etməzdilər və tənqidən nəticə çıxarmazdilar.

- Yazlarınız respublikanın nüfuzlu qəzetlərində də çap olunurdu. O vaxt sizin imzınızı məşhurlaşdırın bir yazınız olub...

- Bildim hansı yazını deyir-sən... Bir gün "Azerbaycan gəncləri" qəzeti Bakı Dövlət Universiteti ilə birgə məsabiqə elan etmişdi: "Jurnalist! Jurnalist!" Mən də bu məsabiqəyə bir yazı göndərdim - "Çərkəz qızı Tellinin nağılı". Bu, rayonumuzun Xatınlı kəndində yaşayan, əvvəlcə baramaçı olub, sonra üzümçülükde işləyən əmək qəhrəmanı barədə oğerci idi. Bir aydan sonra məsabiqənin nəticələri açıqlandı, qaliblər elan olundu. 16 nəfərin yazısı qalib olmuşdu ki, biri də mənim yazım idi. Bu, həm də o vaxt elan olunmuşdu ki, mən buraxılış imtahanlarına hazırlaşdım, yəni orta məktəbi artıq bitirmişdim. "Çərkəz qızı Tellinin nağılı" oğerci qəzetiñə dərc olunan dan sonra hamı məni təbrik edir, kimisi də anama gözaydılılığı verirdi ki, bəs qızın universitetə qəbul olunub. Bəziləri elə başa düşmüşdə ki, mən universitetə qəbul olunmuşam... Amma hələ o vaxt mənim başımda sürücü-məxanik olmaq sevdası vardi... Bu arzumun necə yarandığını sizə danışmışam.

- Jurnalist təhsili almaq üçün Bakıya nə vaxt gəldiniz?

- 1978-ci ilə Bakıya gəldim və bu elə bir vaxt idi ki, ali məktəblərə qəbulun vaxtı keçmişdi. Universitetə sənəd vermək üçün bir yerde mütələq işləməli idim. O vaxtın qaydaları buna tələb edirdi. Mən də mətbuatı yaxın olmaq üçün ovaxtkı "Kommunist" (indiki Azərbaycan) Nəşriyyatının linotip sexinde işə düzəldim. Bütün redaksiyalar bu nəşriyyatda yerləşirdi. Mənim üçün yeni bir qapı açılmışdı. "Azerbaycan gəncləri" qəzetiñə daha asan gedib-gələ bilirdim.

O vaxt iki illik Jurnalist Sənətkarlığı İnstитutu vardi, sənədlərimi verdim, qəbul oldum. Bize jurnalistikanın tanınmış simaları dərs deyirdi. Buranı bittirdikdən sonra Azərbaycan Dövlət Radio və Televiziya Vərilişləri Komitesində radionun "Gənclik" Baş redaksiyasında müxbir kimi fealiyyətə başladım. Bu, 1980-ci il idi...

1986-ci ilə radiodan ayrıldım. Artıq zaman da dəyişmişdim. Mən iki illik kursla kifayətləne bilməzdəm. Həmin institutda bize dərs deyən müəllimlərdən biri "Müxbir" jurnalının baş redaktoru Oqtay Cəfərov idi. Gəldim onun yanına, fikrimi dedim. Təxminən fevral ayı idi. Dedi, qiyabi şöbəyə may ayında sənəd qəbulu başlayır. Get, yaxşı hazırlaş, sənədlərini ver. Dədim, axı sənəd vermək üçün iş yerim olmalıdır. Bir az fikirləşdi, sonra Azərbaycan Jurnalistlər İttifaqının sədri Hacı Hacıyevə zəng vurdur. "Müxbir" jurnalı Jurnalistlər İttifaqının orqanı idi. Məni o jurnalda işə götürdürlər.

Sənədlərimi universitetin jurnalistika fakültəsinə verdim, 1987-ci ilde qəbul imtahanlarını müvəffeqiyətlə verib qəbul olundum.

1996-ci ilde "İki sahil" qəzetiñde işləməyə başladım. Deyim ki, ömrümün şirin və acılı anları bu redaksiyada keçib.

- 70 illik ömrə yoluñuzda sevincli günlər də, ağrı-acı ilə möhürünləşmiş yaşıntılar da olub... Ən böyük acınız nə olub?

- Bu zaman kəsiyində həyatında çox tələtümli hadisələr olub. Kədərli, acılı-şirinli günlərin sayı-hesabı yoxdur. Amma geriye baxanda heç birinə təessüflənmirəm, cünki bir ömrü mən yaşamışam. Ağlı-qaralı nə varsa hamısı mənim ömründən keçib. Hər birinə də şükranlıq edirəm. Nə yaxşı

"Ömrümde birçə dəfə ası olmuşam, Allah'a üşyan etmişəm, o da tək övladımı itirəndə..." - Şəmsiyyə Kərimova

olub deyə. Yaxşı olanda da Allaha duaçı olmuşam, kədərli, ağrılı günlərimdə de. Ömrümde birçə dəfə ası olmuşam, Allah'a üşyan etmişəm, o da tək övladımı itirəndə... Amma sonradan Allahdan məni bağışlamasını istəmişəm, demişəm ki, Allahım, özün bilən məsləhətdir, verən də sənsən, alan da, mən kiməm ki... Gecənin gündüzü olduğu kimi, insan ömrününə acılı, şirinli, sevincli, kədərli anları olur. Bunların hansı daha çox olub, bunu da Allahın verdiyi nemet kimi qəbul etmişəm.

- "Yeni Təfəkkür" qəzətini yaratdırın. Bu necə baş verdi?

- Ondan əvvəl "Naxçıvan" qəzətində işlədim. 2003-cü ilin dekabr ayının 12-de Azərbaycanın ümummilli lideri Heydər Əliyev dönyasını dəyişdi. Ondan sonra bu qəzətdə "Tarihi şəxsiyyətin portreti" rubriksında Ulu öndər barədə yazılar verməyə başladım. Ulu öndərə işləmiş, onun kadri olan adamlarla görüşüb Heydər Əliyev haqqında coxunun bilmədiyi faktları yazdım. Heydər Əliyevin vaxtında Mərkezi Komitənin üçüncü katibi olmuş İsa Məmmədovla müsahibədə o, heç vaxt heç yerde demədiyi sözleri mənə dedi. Təkçə onunla yox, bir çox tanınmış siyasi xadimlə müsahibələri hər həftə "Naxçıvan" qəzətində dərc edirdik. Bu minvalla 2004-cü ilin may ayında "Tarihi şəxsiyyətin portreti" rubrikasındaki yazılar davam etdi.

Ele həmin vaxtlarda dostlar-tanışlar dedilər ki, niyə özün bir qəzet təsis etmirsən? Müellimlərimdən Cahangir Məmmədli ile danişdım, qəzet təsis etmək istəyirəm, necə edim? Ad seçimində mənə kömək edin. Cahangir müəllim fikrimi təqdir etdi, bir az da ürek-ləndim. Bir neçə qəzet adı seçib dedi. Mən bu məsələ ilə bağlı Ədliyyə Nazirliyinə müraciət etdim. Qəzetiñ adını da özüm seçdim və beləliklə fealiyyətə başladıq. Əvvəl müstəqil qəzeti kimi fealiyyət göstərdi, 2007-ci ilin əvvəlində Qızıl Aypara Cəmiyyətinin sədri Novruz Aslan teklif iəli sürdü ki, Qızıl Aypara bu qəzetiñ həmtəsisçisi olsun. 2007-ci ilin aprel ayından Qızıl Aypara Cəmiyyəti "Yeni Təfəkkür" qəzətiniñ həmtəsisçisidir. "Yeni Təfəkkür" respublikada yeganə humanitar qəzətdir...